

CÁC BIỆN PHÁP ĐẨY MẠNH HOẠT ĐỘNG NGHIÊN CỨU KHOA HỌC TRONG SINH VIÊN HUTECH

Lương Huệ Mẫn (*)

1. Đặt vấn đề

Ngày nay, khi các hình thức đào tạo tại bậc đại học đang được xây dựng theo chiều hướng ngày càng cải tiến, sinh viên có thể tiếp cận kiến thức lý luận và kiến thức thực tiễn thông qua nhiều cách thức phong phú, đa dạng. Trong số đó, thực hiện nghiên cứu khoa học được đánh giá là phương pháp hiệu quả để sinh viên mở rộng vốn kiến thức cũng như vốn kỹ năng mềm của bản thân; là cơ hội để sinh viên áp dụng những kiến thức lý thuyết đã học vào việc giải quyết những vấn đề thực tiễn. Tuy nhiên, đa số sinh viên hiện nay lại chưa nhận thức được tầm quan trọng của nghiên cứu khoa học, do đó, chưa thực sự có sự hứng thú, say mê, đầu tư đúng mức vào hoạt động này.

Từ đó, vấn đề nâng cao ý thức cũng như sự thích thú, năng nổ tham gia vào các hoạt động nghiên cứu khoa học để nâng cao trình độ, kỹ năng của bản thân sinh viên luôn là một trong những yêu cầu cấp thiết đối với giảng viên lẫn nhà trường. Chính vì thế mà các biện pháp nhằm đẩy mạnh việc nghiên cứu khoa học trong sinh viên Hutech đang nhận được sự quan tâm và có tính cấp thiết để nâng cao ý thức cũng như kinh nghiệm mà sinh viên có thể đạt được làm hành trang bước vào đời.

Vậy làm thế nào để đẩy mạnh được công tác khuyến khích sinh viên tham gia vào hoạt động nghiên cứu khoa học? trước tiên chúng ta cần đề cập đến những ích lợi mà sinh viên có được khi tiến hành nghiên cứu khoa học để sinh viên nhận thức được những giá trị mà mình đạt được khi tham gia hoạt động này.

2. Phần nội dung

2.1. Một số trao đổi về lợi ích sinh viên đạt được khi tham gia NCKH

Nhắc đến nghiên cứu khoa học người ta thường nghĩ đó là một công việc khó nhọc, vất vả, đầy chông gai lấy đi nhiều thời gian và công sức của mọi người. Nhưng ít ai biết rằng để có cuộc sống hiện đại, văn minh như ngày hôm nay là sự cống hiến thầm lặng, miệt mài của những con người mong muốn đóng góp vào sự phồn vinh của đất nước. Là thế hệ trẻ sinh viên chúng ta cần hiểu rõ những cái hay, những mặt tích cực mà nghiên cứu khoa học đem lại từ khi còn trong môi trường đại học để sau này đóng góp vào sự nghiệp xây dựng đất nước.

Vậy những lợi ích mà nghiên cứu khoa học đem lại cho chúng ta là gì?

2.1.1. Nghiên cứu khoa học sẽ giúp sinh viên bổ sung kiến thức thực tiễn

Nghiên cứu khoa học là cách chúng ta bổ sung những kiến thức mà không được học ở môi trường đại học, lấp đầy những kiến thức kinh tế cũng như kiến thức về đời sống xã hội để làm giàu vốn sống bản thân.

Trong quá trình đi khảo sát hay thực tế hiện trường chúng ta sẽ sử dụng những kỹ năng ít khi dùng đến như kỹ năng phỏng vấn, điều tra, phân tích xử lý số liệu... chúng

* Sinh viên lớp 14DTL01, Chuyên ngành Tâm lý học, Khoa KHXH-NV, HUTECH

ta sẽ đóng vai như một nhà báo thực thụ - một trải nghiệm mới cho những ai thích khám phá bản thân. Trong qua trình đó bạn hiểu sâu hơn về những điều còn bỏ ngỏ ở giảng đường hay những bài học tưởng như cần cỗi trong sách vở hóa ra lại sinh động ở trong đời sống thực tế đến như vậy. Tất cả những cảm giác của nghiên cứu khoa học sẽ mang đến những khám phá mới về những điều chúng ta quan tâm, yêu thích.

2.1.2. Nghiên cứu khoa học sẽ đào sâu những kiến thức đã học

Nghiên cứu khoa học giúp chúng ta đào sâu hơn những kiến thức được học. Nó phân tích, đánh giá, liên tưởng, kết hợp với những điều mới để giải quyết những vấn đề ta quan tâm, thắc mắc... từ một vấn đề sẽ mở rộng ra nhiều vấn đề làm phong phú kiến thức cũng như vốn sống chúng ta.

2.1.3. Nghiên cứu khoa học sẽ trau dồi thêm các kỹ năng

Những bài học bổ ích rút ra từ công việc nghiên cứu. Kỹ năng làm việc nhóm hiệu quả, ăn ý, kết hợp nhuần nhuyễn giữa các thành viên trong đội. Bên cạnh đó, công việc nghiên cứu cũng gặp rất nhiều khó khăn, rắc rối... nhưng từ những bài học đó giúp chúng ta rút ra những kinh nghiệm quý giá mà chính bản thân tự chiêm nghiệm, và thay đổi.

2.1.4. Nghiên cứu khoa học nhiều sẽ khiến bảng thành tích đẹp hơn

Thứ tư, là công việc đòi hỏi nhiều công sức do đó món quà dành cho người bền bỉ và kiên trì nhất sẽ là những điểm cộng, điểm thưởng,... vào thành tích học tập cuối năm hay điểm rèn luyện tùy vào thành tích chúng ta đạt được.

2.1.5. Nghiên cứu khoa học nhiều sẽ là có thêm kinh nghiệm viết báo cáo, luận

Đây là những kinh nghiệm viết báo cáo, chuyên đề tốt nghiệp sau này hay làm khóa luận tốt nghiệp rất bổ ích cho sinh viên năm cuối và những kỹ năng sau này đi làm việc. Cao hơn là những luận văn thạc sĩ hoặc luận án tiến sĩ...

Qua những lợi ích từ việc nghiên cứu khoa học mang đến cho sinh viên, tôi đã làm một bài phỏng vấn nhỏ đến các bạn sinh viên để trao đổi cũng như tìm hiểu nguyên nhân dẫn đến thực trạng nghiên cứu khoa học của sinh viên hiện nay.

2.2. Kết quả phỏng vấn sinh viên về một số khó khăn cản trở sinh viên đến với hoạt động NCKH (20 sinh viên)

Tôi đã thực hiện phỏng vấn 20 bạn sinh viên ở Hutech để tìm hiểu thêm về những khó khăn cản trở sinh viên hutech thực hiện nghiên cứu khoa học. Tuy nhiên, bài phỏng vấn không nói lên thực trạng nguyên nhân dẫn đến việc sinh viên ít gắn bó với hoạt động NCKH, mà chỉ là một vài ý kiến cá nhân về vấn đề này.

Qua đó, tôi nhận thấy sinh viên Hutech trong kết quả phỏng vấn đa số hiểu được tầm quan trọng của nghiên cứu khoa học đối với việc học, việc rèn luyện, việc áp dụng những kiến thức đã học vào thực tiễn, tuy nhiên vẫn còn một số sinh viên chưa nhận thức đúng đắn về tầm quan trọng của việc nghiên cứu khoa học. Ngoài ra, sinh viên còn gặp nhiều khó khăn khi thực hiện hoạt động này do nhiều yếu tố khác nhau, nhưng tôi xin phép chắt lọc những ý kiến được nhiều bạn sinh viên đề cập đến dưới đây như sau:

- Kinh phí thực hiện đề tài (18/20 bạn): đối với những bạn đã và đang tham gia các đề tài nghiên cứu khoa học tại trường (2/20 bạn) cho thấy họ gặp nhiều khó

khăn về vấn đề kinh phí nhưng vẫn cố gắng trang trải, mặc khác những bạn chưa tham gia nghiên cứu khoa học (16/20 bạn) là do vấn đề thiếu kinh phí.

- Chưa nắm vững phương pháp nghiên cứu khoa học (15/20 bạn): đối với các bạn đang tham gia nghiên cứu khoa học thì đã phần nào nắm vững các phương pháp nghiên cứu và nhờ sự hỗ trợ của giảng viên hướng dẫn để hoàn thành. Đa số những bạn hiện tại không làm đề tài NCKH cho biết họ cảm thấy chưa hiểu rõ được phương pháp, cách thức thực hiện theo đề tài mà ngại tìm đến giảng viên để giải đáp, hỗ trợ.
- Chưa xác định được đề tài nghiên cứu (13/20 bạn): việc xác định đề tài nghiên cứu đáng ra là lý do nhiều bạn đưa ra nhất (19/20 bạn) đề cập đến vấn đề này, tuy nhiên trong số đó có 6 bạn đưa ra được nhiều ý tưởng về các đề tài NCKH mà khó lựa chọn ra một đề tài mình yêu thích nhất nên họ không xem vấn đề xác định đề tài nghiên cứu là nguyên nhân lớn nhất, còn lại 13 bạn là chưa thể xác định được đề tài mình muốn nghiên cứu dựa trên những kiến thức mình có được.

2.3. Đề xuất một số biện pháp đẩy mạnh nghiên cứu khoa học cho sinh viên Hutech

2.3.1 *Nâng cao nhận thức của SV về vai trò và tác dụng của hoạt động NCKH*

- Tăng cường công tác tuyên truyền, thông tin, thông báo thường xuyên trên các bản tin của nhà trường, các diễn đàn,... về hoạt động NCKH của SV nhằm nâng cao nhận thức của SV.
- Triển khai giảng dạy học phần Phương pháp NCKH cho sinh viên toàn trường ngay từ năm nhất.
- Thành lập câu lạc bộ NCKH SV dành cho các SV đam mê NCKH.
- Tổ chức các hoạt động ngoại khóa với các chủ đề về NCKH.

2.3.2 *Tăng cường hỗ trợ nguồn lực cần thiết cho sinh viên NCKH*

- Đa dạng hóa nguồn tài liệu, hoàn thiện cơ sở vật chất thiết yếu phục vụ cho việc học tập, NCKH của sinh viên.
- Thành lập tổ tư vấn hỗ trợ hoạt động NCKH của sinh viên và giải đáp kịp thời các thắc mắc của sinh viên trong quá trình thực hiện NCKH.
- Xem xét hỗ trợ kinh phí cho sinh viên thực hiện NCKH.
- Tăng cường tổ chức các buổi tư vấn đối với SV tham gia NCKH.

2.3.3 *Tăng cường công tác tuyên truyền về hoạt động NCKH của sinh viên và các sản phẩm NCKH của sinh viên*

- Tổ chức các phong trào thi đua học tốt , thi đua NCKH cho sinh viên trong nhà trường.
- Xây dựng diễn đàn, website tra cứu thông tin, dữ liệu về các đề tài NCKH SV Nhà trường đã được thực hiện.
- Áp dụng các công trình NCKH của SV đạt giải vào thực tiễn dạy và học tại trường.
- Tổ chức triển lãm các đề tài NCKH SV đạt giải cao cấp trường.

2.3.4 *Tiến hành tổng kết, khen thưởng sinh viên tham gia NCKH kịp thời*

- Định kỳ hằng năm nhà trường tổ chức tổng kết , khen thưởng hoạt động NCKH của SV nhằm vinh danh các SV đạt giải thưởng cao trong NCKH SV.
- Tăng cường áp dụng chế độ khuyến khích, động viên SV tham gia NCKH.

2.3.5 Gắn kết hoạt động NCKH của sinh viên với các doanh nghiệp

- Nhà trường cần tạo mối liên kết với các cơ quan, doanh nghiệp, các tổ chức giáo dục trong và ngoài nước để gắn kết hoạt động NCKH của sinh viên với nhu cầu của cơ quan, doanh nghiệp.
- Tăng cường sự hỗ trợ của các cơ quan, doanh nghiệp đối với SV trong quá trình thực hiện cũng như đối với các sản phẩm đề tài NCKH của SV.

3. Phần kết luận:

Tham gia NCKH sẽ tạo ra những bước đi ban đầu để SV tiếp cận với những vấn đề của thực tiễn cuộc sống cần được lí giải, thông qua đó, rèn luyện khả năng tư duy sáng tạo, từng bước trau dồi phương pháp luận NCKH, biết sử dụng hệ thống lý thuyết, phương pháp nghiên cứu thích hợp để xem xét và giải quyết vấn đề có căn cứ khoa học. Tuy nhiên vẫn còn nhiều khó khăn trong công tác nghiên cứu khoa học của sinh viên Hutech. Từ đó, tôi đề xuất ra 05 biện pháp mong muốn có thể đẩy mạnh được hoạt động NCKH của sinh viên Hutech. Hy vọng những biện pháp tôi đưa ra có thể phần nào thúc đẩy được sinh viên hăng hái tham gia nhiều hơn vào các hoạt động NCKH.